

20161924413

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 41 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2017 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 191/16) и член 150-г став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16 и 37/16), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 17.10.2016 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ЕДУКАЦИЈА НА ЛЕКАРИ И МЕДИЦИНСКИ ПЕРСОНАЛ И ЗА КОФИНАНСИРАЊЕ НА СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА, ОДНОСНО СУПСПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА НА ЗДРАВСТВЕНИТЕ РАБОТНИЦИ И ЗДРАВСТВЕНИТЕ СОРАБОТНИЦИ ВРАБОТЕНИ ВО ПРИВАТНИ ЗДРАВСТВЕНИ УСТАНОВИ, ДРУГИ ПРАВНИ ЛИЦА И НЕВРАБОТЕНИ ЗА 2017 ГОДИНА

1. ВОВЕД

Министерството за здравство, за работа со новата медицинска опрема за дијагностика и лекување која ја набави за потребите на јавните здравствени установи во Република Македонија, за стручните лица кои директно ќе работат со постојната опрема организира стручно оспособување и усовршување како во земјава, така и во странство. Целта на министерството е оптимална искористеност на опремата, зголемување на квалитетот на здравствените услуги и пред се инвестирање во она што е најважно, а тоа е едуциран и оспособен медицински кадар.

Заложбата на Министерството за здравство е и професионалното усовршување, односно специјализацијата на медицинскиот кадар која долгорочно го подигнува квалитетот на здравствените услуги во државата. На оваа област Министерството за здравство се фокусираше на недоволниот број на специјализации кој беше повеќегодишен проблем со кој се соочуваше здравствениот систем, така што дел од докторите воопшто немаа можност да бидат упатени на специјализација или повеќе години чекаа за истата. Токму затоа, се обезбедуваат што е можно поголем број специјализации за македонските доктори, имајќи предвид дека нивната специјализација овозможува и поголема достапност до специјалистички услуги за граѓаните, како и подобра искористеност на медицинската опрема.

Со цел стекнување на најнови знаења и примена на најсовремени техники на лекување, подигнување на нивото на стручно знаење и унапредување на квалитетот на здравствените услуги во сите облици на здравствена заштита во секојдневната пракса, како и продуцирање на нови стручни лица во државата, Министерството за здравство ангажира врвни странски лекари, еминентни медицински професионалци од најразлични области од медицината.

Со Програмата за едукација на лекари и медицински персонал за 2017 година се опфатени:

I. ЕДУКАЦИЈА НА ЛЕКАРИ И МЕДИЦИНСКИ ПЕРСОНАЛ ЗА 2017 ГОДИНА

Програмата е изготвена согласно искажаните потреби за едукација на лекари и медицински персонал од здравствени установи во Република Македонија.

Со оваа програма се опфатени потребите од едукацијана лекари и медицински персонал за 2017 година, со цел продлабочување на постојните знаења и стекнување на нови во дијагностиката и лекувањето, воведување на нови методи, со опфаќање на хируршките, интернистичките дејности, стоматологијата и фармацијата, и тоа:

1. Ортопедија и трауматологија
2. Урологија
3. Абдоминална хирургија
4. Кардиохирургија
5. Неонатална кардиохирургија
6. Торакална и васкуларна хирургија
7. Неврохирургија
8. Анестезија и интензивно лекување
9. Пластична и реконструктивна хирургија
10. Гинекологија и акушерство
11. Хематологија
12. Педијатрија
13. Физикална медицина
14. Офталмологија
15. Микробиолошка дијагностика
16. Интерна медицина (кардиологија, нефрологија, пулмологија, гастроентерохепатологија)
17. Оториноларингологија
18. Психијатрија
19. Неврологија
20. Ендокринологија
21. Дерматологија
22. Радиодијагностика
23. Клиничка биохемија
24. Инфективни болести
25. Фармакологија
26. Патологија
27. Радиотерапија и онкологија
28. Молекуларна биологија
29. Максилофацијална хирургија
30. Нуклеарна медицина
31. Кардиологија
32. Стоматологија
33. Фармација
34. Симулациски Центар
35. Пет центар
36. Традиционална кинеска медицина и други

- Во трауматологија и ортопедија се опфатени процедурите: хирургија на шака, хирургија на рбетен столб, артроскопија на колено, артроскопија на рамо, траума на рбетен столб и др.

- Во урологија - лапараскопија на уринарен тракт, TUR на простата, ендуроурологија, лапараскопска урологија, ендоскопска урологија TUR и др.

- Во абдоминална хирургија - базична лапараскопија, онколошка хирургија, лапараскопска хирургија (колон, холециста), колоректална хирургија, лимфаденектомија при карцином на колон и др.

- Во торакална и васкуларна хирургија - хирургија на дојка (карциноми), лимфна биопсија кај карцином на дојка и др.

- Во неврохирургијата - ендоваскуларен третман на васкуларните аномалии на мозочните крвни садови, преоперативен неуро-мониторинг, васкуларна неврохирургија и др.

- Во анестезиологија, реанимација и интензивно лекување - регионални блокови, третман на болка, палијативна нега, епидурална анестезија во обстетрија, третман на хронична болка, анестезија за артроскопски процедури, ЕХО за поставување на ЦВК, анестезиологија за лапараскопска хирургија на колон и др.

- Во пластична и реконструктивна хирургија - пластична и реконструктивна хирургија и др.

- Во кардиохирургија – дијагноза, операции, пред- и пост-оперативна нега на пациенти со срцеви заболувања и др.

- Во неонатална кардиохирургија – дијагноза, операции, пред- и пост-оперативна нега на педијатриски пациенти со срцеви заболувања и др.

- Во гинекологија и акушерство – откривање на малформации на плодот со 4D Ехо апарат, гинеколошка лапараскопија, лапараскопска хистеректомија, 4D Ехо метода и др.

- Во хематологија - проточна цитометрија, трансплантација на хематопоетски матични клетки и др.

- Во педијатрија - дијагностика и лекување на акутни леукемии, трансплантација, акутни и касни компликации од третман на акутни леукемии, дијагноза и терапија на солиднитумори, дијагностички методи во област на миелопластичен Су и анемични Су, изведување на SIT специфична имунотерапија, неонатологија, пулмоалергологија, ехо на срце и др.

- Во физикална медицина – ласеротерапија, ЕХО на меки ткива, лимфна дренажа и др.

- Во офталмологија – фако хирургија на катаракта, витректомија, кера-топластика, ласер фотокоагулација, ЕХО на око А и В скен, компјутерска периметрија, фако метода и ехосонографија, Аргон ласер и Јаг ласер, индиректна офталмологија, ендокринолошка офталмологија и др.

- Во микробиолошка дијагностика – молекуларна дијагностика за ХЦВ и др.

- Во интерна медицина - EUS-ендоскопски ултразвук за дигестивен тракт, трансезофагеална ехокардиографија, бронхоскопија со EBUS, ЕХО доплер на периферни крвни садови, терапија на сангвинантни крваречки лезии на гастроинтестинален пат, алергологија – дијагностика, ехо на бели дробови, фибербронхоскопија со термокаутер (поставување на стент и агрон плазма), електрофизиолошко иследување и аблација при постоење на акцесорни патишта, коморни тахикардии и атријална фибрилација и др.

- Во оториноларингологија – рана детекција на фаринголарингеални карциноми и хирургија на истите, пластика на лице, ласер хирургија во ОРЛ, радикални блок дисекции на врат, FESS хирургија и др.

- Во неврологија и психијатрија – сонотромболиза, механичка тромболиза, ЕМГ, ЕП, МЕР, употреба на DUODOPA препарат за континуирана гастроинтестинална апликација, цереброваскуларни болести, генетски испитувања на епилепсии, прехируршкаевалуација на епилепсии, полисомнографија, електроконвулзивна терапија, детско и адолесцентно ментално здравје, неуромониторинг *in*vaziv / *non*invaziv, тромболиза + сонотромболиза и др.

- Во ендокринологија – дензитометрија (DXA) на коска и дебелина, пункциона биопсија на тироидна жлезда, неурохормони, дијабет и др.

- Во дерматологија – дерматохирургија, хистопатологија, трихологија, актинотерапија, дермоскопија, склерозација на вени со пена и др.

- Во радиодијагностика – КТ ангиографија, неурорадиологија, мускулоскелетна радиологија, интервентни процедури и др.

- Во клиничка биохемија – РСРТехника за детекција и генотипизација на вируси, РСР техника за анализа на DNA/RNA и др.

- Во инфективни болести - анализа на пнеумослајд, фиброскен и др.

- Во фармакологија – стандардни процедури на предапликативна подготовка на цитотоксични лекови и др.

- Во стоматологија – ортодонција, детска стоматологија, орална хирургија, пародонтологија, фиксна и мобилна протетика, ресторативна стоматологија и ендодонција и др.

Во 2017 година во план е реализација на напредни фокусирани обуки во следните области:

1. Хирургија на рамо и колено, ќе се едуцираат лекари од Универзитетска клиника за ТОАРИЛУЦ ОЕ Ортопедија и ОЕ Трауматологија, „ГОб 8-ми Септември“ и Специјална болница за ортопедија и трауматологија „Св.Еразмо“ - Охрид

2. Офталмологија ќе се едуцираат лекари од Универзитетска клиника за очни болести и „ГОб 8-ми Септември“

3. Дигестивна хирургија ќе се едуцираат лекари од Универзитетска клиника за дигестивна хирургија, ГОб „8-ми Септември“ и Универзитетска клиника по хируршки болести „Св. Наум Охридски“ - Скопје.

4. Ендокринохирургија ќе се едуцираат лекари од Универзитетска клиника за ендокринологија и ГОб „8-ми Септември“.

5. Неврологија и неврохирургија ќе се едуцираат лекари, невролози од Универзитетска клиника за неврологија и неврохирургија од Универзитетска клиника за неврохирургија.

6. Неонатологија ќе се едуцираат лекари од Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство и Универзитетска клиника за детски болести.

За овие шест области ќе се спроведат обуки во Европа (Австрија, Германија, Италија и др.), Канада, САД и Јапонија.

Обуката за хируршките операции е предвидена да биде со времетраење од шест месеци до една година. Првиот месец треба да работат на кадавер, симулатор или животни како би се здобил со теоретска подготовка, потоа да биде прв асистент и последните шест месеци да биде главен хирург.

Во текот на 2017 година ќе се реализираат и фокусирани обуки од областа на минимално инвазивна лапароскопија на Универзитетот во Стразбург, Франција. Планот и програмата за реализација на овие обуки се изготвува од страна на Универзитетот во Стразбург, а во предвид се земени јавните здравствени установи во Република Македонија кои располагаат со соодветна опрема, како и македонските тимови кои ги изведуваат минимално инвазивните лапароскопски интервенции.

II. СПЕЦИЈАЛИЗАЦИИ, СУПСПЕЦИЈАЛИЗАЦИИ И ДОКТОРСКИ СТУДИИ НА ЛЕКАРИ ОД РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО СТРАНСТВО

Покрај едукациите на лекари и останатиот медицински персонал од Република Македонија во странство, со оваа програма опфатени се и специјализациите, супспецијализациите и докторските студии на лекари од Република Македонија во реномирани медицински центри/факултети/универзитети во странство.

III. АНГАЖИРАЊЕ НА СТРУЧНИ МЕДИЦИНСКИ ЛИЦА ОД СТРАНСТВО

Со оваа програма се опфатени трошоците кои произлегуваат од ангажирањето на стручни медицински лица кои доаѓаат од еминентни центри од странство во текот на 2017 година со цел едукации/тренинзи/обука на медицинскиот кадар во јавните здравствени установи во Република Македонија.

IV. ЕДУКАЦИИ ВО УСТАНОВАТА МЕДИЦИНСКИ СИМУЛАЦИСКИ ЦЕНТАР СКОПЈЕ

Со оваа програма се опфатени и едукации кои се реализираат во установата Медицински симулациски центар Скопје, кои се наменети за стекнување практични вештини неопходни за стекнување на називот доктор на медицина, дел од процесот на полагање на практичниот дел од стручниот испит, дел од процесот на стекнување на практични вештини за стекнување со стручно звање специјалист и супспецијалист, дел од полагањето на практичниот дел на специјалистичкиот и супспецијалистичкиот испит и дел од процесот на продолжување на лиценца на докторите на медицина. Средствата ќе се исплаќаат периодично, согласно потребата и динамиката на реализација на едукациите. Установата Медицински симулациски центар Скопје до Министерството за здравство ќе доставува месечни и/или периодични извештаи за сите едукации извршени во периодот за којшто се известува.

V. КОФИНАНСИРАЊЕ НА СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА, ОДНОСНО СУСПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА НА ЗДРАВСТВЕНИТЕ РАБОТНИЦИ И ЗДРАВСТВЕНИТЕ СОРАБОТНИЦИ ВРАБОТЕНИ ВО ПРИВАТНИ ЗДРАВСТВЕНИ УСТАНОВИ, ДРУГИ ПРАВНИ ЛИЦА И НЕВРАБОТЕНИ

Покрај едукациите на лекари и останатиот медицински персонал и специјализациите, супспецијализациите и докторските студии на лекари од Република Македонија во странство со оваа програма е опфатена и можноста за кофинансирање на здравствените работници и здравствените соработници кои не се вработени во јавна здравствена установа, односно дел од надоместокот за овие специјализации ќе го покриваат согласно оваа програма.

Средствата за кофинансирање ќе бидат дистрибуирани во зависност од потребата за определени специјалистичко-консултативни услуги во конкретна општина, односно јавна здравствена установа, како и врз основа на податоците од електронската листа на закажани прегледи, како и бројот и старосната структура на специјалистите, односно супспецијалистите во општината или установата.

Со оваа програма се определува бројот на слободни места за специјализација или супспецијализација по општини и јавни здравствени установи, како и износот на средства за кофинансирање. Предвидено е запишување на специјализанти на кофинансирана приватна специјализација заради довршување на започната специјализација или пак целосно започнување и завршување на истата.

Докторите на медицина кои навреме ќе ја завршат специјализацијата, имаат гарантирано склучување на договор со Фондот за здравствено осигурување на Македонија за избран лекар педијатар, односно гинеколог, со гарантиран месечен надоместок и за нив капитацијата ќе се пресметува стимулативно во вредност од 1000 поени на месечно ниво.

Програмата за кофинансирање на специјализација, односно супспецијализација на здравствените работници и здравствените соработници вработени во приватни здравствени установи, други правни лица и невработени има за цел:

1) Да се постигне балансирана дистрибуција на специјалисти на територијата на целата држава, што сериозно ќе влијае на обезбедувањето на специјалистичка здравствена заштита и решавање на проблемот со недостаток на специјалисти во некои општини во Македонија.

2) Значително да се подобри статусот на приватните специјализанти преку зголемување на нивните редовни приходи.

3) Да се стимулираат здравствените работници и здравствените соработници, а особено младите доктори на медицина да запишуваат специјализации по гинекологија и педијатрија и на тој начин да се надмине недостатокот на гинеколози и педијатри во секоја општина во Македонија.

4) Да се подигне стандардот на младите доктори кои преку учество во програмата за кофинансирање ќе добиваат загарантиран приход по завршувањето на специјализацијата, односно супспецијализацијата.

2. ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

Средствата за реализација на активностите предвидени со оваа програма се предвидени за:

- трошоци за обука (надоместок за едукацијата или котизација по доставена фактура или слично),
- надомест на трошоците за превоз (автомобил – признавање на трошокот во висина на автобуска карта, автобус, воз или авион до и од местото на обука,
- сместување во местото на обука,
- месечен надомест за престој по лице за времетраењето на обуката за лицата кои ќе заминат на обука во надлежна институција од областа на здравството во странство е во износ од 500 (петстотини) евра, освен за лицата кои ќе заминат во Република Франција и Обединетото Кралство кој е во износ од 800 (осумстотини) евра по лице и за лицата кои ќе заминат на двегодишна субспецијализација во Универзитетската болница во Кембриџ, Обединетото Кралство, кој е во износ од 1.500 (илјада и петстотини) евра по лице,
- сите трошоци кои произлегуваат од специјализациите/супспецијализациите во странство,
- сите трошоци кои произлегуваат од процесот на изготвување на докторски студии во странство,
- сите трошоци кои произлегуваат од реализација на фокусирани напредни обуки на македонските лекари во странство,
- дополнителни трошоци кои произлегуваат од законските прописи од земјата каде се обавува обуката, специјализацијата / супспецијализацијата или докторските студии со доставување на соодветен документ,
- средства наменети за објавување на трудови во научно списание со импакт фактор на доктор на медицина, доктор на стоматологија или фармацевт на терцијарно ниво кој е должен да објави најмалку еден труд во научно списание со импакт фактор или да биде носител или координатор на национален, регионален или меѓународен научно истражувачки проект на секои десет години по истекот на периодот на мониторинг од членот 179-а став (1) од Законот за здравствена заштита,
- трошоци поврзани со ангажирање на странски доктори/тимови од еминентни медицински центри од странство и тоа: трошоци за пат, сместување и надоместок за извршената едукација,
- трошоци за едукации кои се реализираат во установата Медицински симулациски центар Скопје после доставени месечни и/или периодични извештаи за сите едукации извршени во периодот во висина од 6.000.000,00 денари,
- трошоци за спроведување на постапка за селекција на здравствените работници, односно здравствените соработници кои се пријавиле на јавниот оглас за запишување на кофинансирана приватна специјализација, односно супспецијализација (објавување на јавен оглас, полагање на стручен испит и испит за познавање на англиски јазик),

- трошоци за покривање на дел од средствата за спроведување на специјализацијата, односно супспецијализацијата и за полагање на специјалистички, односно супспецијалистички испит на здравствените работници и здравствените соработници преку кофинансирање.

Програмата за едукација на лекари и медицински персонал ги опфаќа и дополнителните трошоци кои произлегуваат од едукацијата на лекари и други здравствени работници и соработници од Република Македонија во странство, напредните фокусирани обуки, трошоци за специјализации/супспецијализации во странство, докторски студии во странство, ангажирање на странски доктори/тимови со цел едуцирање на нашите доктори и медицинскиот кадар, како и едукациите кои се обавуваат во Медицинскиот симулациски центар Скопје.

Програмата ќе се реализира во обем и содржина на средствата одобрени од Буџетот на Република Македонија за 2017 година во вкупен износ од 65.500.000,00 денари од кои 30.500.000,00 денари од основниот буџет и 35.000.000,00 денари од буџетот за самофинансирачки активности на Министерството за здравство.

Заостанатите обврски од 2016 година ќе се измират во 2017 година.

3. ВЛЕГУВАЊЕ ВО СИЛА

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”, а ќе отпочне да се применува од 1 јануари 2017 година.

Бр. 42-7823/1
17 октомври 2016 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Никола Годоров, с.р.